

MAPA ATRAKCJI TURYSTYCZNYCH - LGD BIAŁE ŁUGI

1. Rezerwat „Białe Ługi”
2. Stok narciarski w Niestachowie
3. Kościół św. Michała Archaniola w Daleszycach z XIX/XX w., którego początki sięgają XIII w.
4. Stadnina koni w Borkowie (obok zalewu)
5. Kościół św. Mikołaja z XVI/XVII w. w Lisowie
6. Sanktuarium MB Loretańskiej w Piotrkowicach
7. Synagoga w Chmielniku z XVII w. (niebawem centrum kultury żydowskiej „Świętokrzyskie sztetl”)
8. kościoły w Chmielniku; parafialny z XVIII w. oraz Świętej Trójcy z XIV/XV w.
9. Pałac (dwór obronny) z XVI w. w Gnojnie
10. Brama Krakowska w Szydłowie
11. Zamek Królewski oraz mury miejskie Szydłowa - „polskiego Carcassonne”
12. Pałac w Kurozwękach z XIV-XVII w.
13. Stadnina bizonów w Kurozwękach
14. Kościół w Bogorii
15. Kościół św. Trójcy w Rakowie, wzniesiony w XVII w. na miejscu zboru arińskiego (w dawnym arińskim Rakowie - znanym m.in. w Europie ośrodkiem protestantyzmu)
16. Ruiny zamku w Rembowie z XIV w.

Tekst: LGD Białe Ługi
Korekta: Małgorzata Zaporska
Autor opracowania: Adam Dąbek
Projekt i opracowanie graficzne: Rafał Horzyński
Rysunki: Ola Makowska
Skład i druk: Rem-B, Bieleśko-Biała, www.remil.eu

Autor opracowania nie ponosi odpowiedzialności za aktualność informacji przekazanych za pośrednictwem jego stworzenia. Opracowania dokonano na podstawie materiałów objętych prawami LGD Białe Ługi.

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich w ramach III Schematu Pomocy Technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013

• Lokalna Grupa Działania

Początki naszego LGD wiążą się z powstałym w 2006 roku Związkiem Stowarzyszeń „Białe Ługi”. Nosząca swą nazwę od 2008 roku Lokalna Grupa Działania „Białe Ługi” składa się obecnie z miast i gmin: Daleszycy, Chmielnik, Staszów, Raków, Gnojno, Pierzchnica, Szydłów, Bogoria (według kolejności przystępowania). Obszar LGD jest spójny terytorialnie, łączy go tradycje historyczne, kulturowe i przyrodnicze, a także chęć współpracy oraz wspólny pomysł na rozwój. Powierzchnia LGD, wynosząca 1213 km², stanowi aż 10,36% powierzchni województwa świętokrzyskiego.

• „Dlaczego powstał” ...czyli główne cele naszego LGD

Lokalna Grupa Działania (LGD) „Białe Ługi” jest organizacją pozarządową realizującą oddolne, partnerskie inicjatywy rozwoju obszarów wiejskich Leader. Działalność polega na opracowaniu przez lokalną społeczność wiejską Lokalnej Strategii Rozwoju (LSR) oraz realizacji wynikających z niej innowacyjnych projektów łączących zasoby ludzkie, naturalne, kulturowe, historyczne itp., a także wiedzę i umiejętności przedstawicieli trzech sektorów: publicznego, gospodarczego i społecznego. Aby lokalna społeczność mogła skorzystać z dobrodziejstw podejścia Leader, na danym obszarze musi funkcjonować LGD, wybrana przez Samorząd Województwa do realizacji opracowanej przez nią LSR. Lokalna Grupa Działania wybiera projekty opracowane przez jednostki samorządu terytorialnego, instytucje kościelne, organizacje pozarządowe, rolników, firmy oraz osoby fizyczne, których realizacja przyczyni się do osiągnięcia celów wspólnie opracowanej Lokalnej Strategii Rozwoju. Oprócz osi IV Leader LGD „Białe Ługi” realizuje szereg innych projektów w ramach dotacji z programów gminnych, wojewódzkich, krajowych i unijnych, aby wypełnić cele zawarte w swoim Statucie.

Do priorytetów należą: promocja obszarów wiejskich, mobilizowanie ludności do wzięcia aktywnego udziału w procesie rozwoju obszarów wiejskich, upowszechnianie i wymiana informacji o inicjatywach związanych z aktywizacją ludności na obszarach wiejskich, promocja zatrudnienia i aktywizacja zawodowa osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy na obszarach wiejskich; działalność wspomagająca rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości na obszarach wiejskich, edukacja estetyczno-artystyczna, propagowanie zdrowego trybu życia, budowanie społeczeństwa obywatelskiego i informacyjny, działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych, wspieranie działań na rzecz ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego, działanie na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społecznościami, wspieranie i promocja wolontariatu, wspieranie rozwoju kultury i sztuki, ochrona dziedzictwa kulturowego oraz rozwój sportu i turystyki, w tym agroturystyki.

• Informacje praktyczne

Restauracja „Perła”

ul. Golejów Jezioro, 28-200 Staszów
tel. 015 864 63 34
od poniedziałku do niedzieli w godzinach 10.00-22.00
www.restauracjaperla.pl
e-mail: as@restauracjaperla.pl

Pałac w Kurozwękach

Kurozwęki, ul. Zamkowa 3, 28-200 Staszów
tel. 015 866 72 71; 015 866 72 72; 015 866 72 66
Restauracja - rezerwacje: od pn. do pt. 7.00-15.00
Zamek - codziennie 10.00-18.00
www.bizony.pl
e-mail: pocza@kurozweki.com

Karczma świętokrzyska

ul. 11 Listopada, Golejów, 28-200 Staszów
tel. 015 864 51 82
codziennie 9.00-22.00

Restauracja „Cymes”

ul. Rynek 20, 26-020 Chmielnik
tel. 041 354 43 62
pn. 16.00-24.00, wt.-ndz. 13.00-24.00

Zamek w Szydłowie

Muzeum Regionalne
ul. Szkolna 8, 28-225 Szydłów
tel. 041 354 51 46
V-IX wt.-pt. 7.30-15.30, sob.-ndz. 10.00-14.00; X-IV pn.-pt. 7.30-15.30

Muzeum Ziemi Staszowskiej

ul. Jana Pawła II, 28-200 Staszów,
tel. 015 864 33 44
Godziny otwarcia: pn., cz. 12.00-18.00, wt., śr., pt. 8.00-16.00

Punkt Informacji Turystycznej w Staszowie

Rynek 1, 28-200 Staszów
tel. 0 508 497 133
pn.-pt. 8.00-16.00
e-mail: lot@czymchatabogata.eu

Punkt Informacji Turystycznej w Daleszycach

plac Staszica 6, 26-021 Daleszyce
tel. 041 307 26 44
pn.-pt. 8.00-16.00
www.bialelugi.pl
e-mail: biuro@bialelugi.pl

WOJEWÓDZTWO
ŚWIĘTOKRZYSKIE

Zalew Chańcza

Rezerwat Białe Ługi

LOKALNA GRUPA
DZIAŁANIA

BIAŁE ŁUGI

BOGORIA • CHMIELNIK • DALESZYCE • GNOJNO
PIERZCHNICA • RAKÓW • STASZÓW • SZYDLÓW

Synagoga w Chmielniku

• Nasze atrakcje

Imprezy

• **Spotkania z Kulturą Żydowską** odbywają się w **Chmielniku i Szydłowie**. Przypominane są podczas ich trwania dawne żydowskie piosenki, tańce, dowcipy i obyczaje. Spotkania z kulturą żydowską doskonale wpisały się w klimat regionu. W czerwcu 2009 roku odbędzie się już siódma edycja tej imprezy.

• **Turniej rycerski o miecz Kazimierza Wielkiego** to impreza na zamku w Szydłowie. Podczas turnieju odbywają się liczne bitwy, potyczki, konkursy strzeleckie z udziałem rycerstwa z różnych

epok historycznych. Głównymi atrakcjami są pokazy kaskaderów konnych oraz nocna bitwa o zamek. W minionym roku odbył się jubileuszowy - dziesiąty turniej (czerwiec/lipiec).

• **Święto śliwki** - Dni Szydłowa odbywa się na dziedzińcu zamku w Szydłowie. Podczas imprezy prezentują się sadownicy z różnymi odmianami śliwek, przetwórcy oraz wystawcy sprzętu sadowniczego. Odbywają się również pokazy suszenia owoców „na laskach” oraz degustacja śliwek i przetworów śliwkowych. Imprezie towarzyszą kiermasz rękodzieła ludowego. Impreze uświetniają występy artystyczne znanych gwiazd (sierpień).

• **Dzień chleba w Staszowie** to impreza, w trakcie której regionalne piekarnie nie tylko prezentują swe wyroby, ale też umożliwiają zapoznanie się z całym procesem przygotowywania i pieczenia chleba, począwszy od młócenia cepami, mielenia żarnami, aż po wyjęcie ciepłego bochna. Ponadto prezentuje się tu codzienną pracę w dawnych gospodarstwach wiejskich, m.in. wykonywanie prania na tarce, tkanie na krosnach, robienie powróseł, klepanie kosy, ostrzenie siekiery itp. (sierpień/wrzesień).

• **Wojewódzkie święto ekologii i dożynki gminy Bogoria** to coroczne święto pól, w trakcie którego promuje się ekologię, rolnictwo ekologiczne i zdrowy styl życia. Imprezie towarzyszą wystawy ekologiczne, wykłady edukacyjne na tematy ekologicznego stylu życia i produkcji ekologicznej w gospodarstwach rolnych oraz liczne występy artystyczne (wrzesień).

• **„W Dziej Świętej Tekli ziemniaki będącem piekły”** - wielkie ogniska, wory ziemniaków, żar i dym, zapach pieczonych kartofli, a wokół niezliczone kramy i stoiska, występy na scenie, pokazy fajwerków i setki gości - tak w skrócie można opisać imprezę odbywającą się co roku w Dębnie (wrzesień).

• **Jarmark na świętego Michała** - to impreza odbywająca się w Daleszycach, podczas której prezentowany jest rodzimy folklor, regionalne produkty i przysmaki. Ciekawym punktem jarmarków dalezyckich są ślubowania chętnych do wstąpienia w szeregi Bractwa Michałowego (wrzesień).

Staszków - Dzień Chleba

• Atrakcje turystyczne

Białe Ługi - największy w świętokrzyskim rezerwat torfowiskowy z nadzwyczaj ciekawą roślinnością bagieną. Pierwszy człon nazwy pochodzi od białych kwiatów welnianki, występującej tu całymi polaciami. Ługi natomiast to - w języku gwarowym - bagniste łąki, tereny podmokłe. Na terenie rezerwatu swoje siedliska znalazło wiele gatunków ptaków, między innymi bocian czarny, który jest pod ścisłą ochroną. Swoją początek bierze tu jedna z najczystszych rzek w regionie - Czarna Staszowska.

Teren LGD bogaty jest w wody powierzchniowe. Na rzece Czarnej powstał największy sztuczny zbiornik wodny na Ziemi Świętokrzyskiej - **zalew Chańcza**. Czyste wody akwenu zachęcają do kąpiei i sportów wodnych. Nie mniej urokliwym miejscem letnich eskapad jest **zalew w Borkowie**, który przez turystów porównywany jest do Sopotu, z racji nowo wybudowanego mola. Równie chętnie odwiedzanym miejscem jest **Golejów**. Cztery niewielkie stawy, połączone kanałami i otoczone ze wszystkich stron lasem, wyglądają bardzo malowniczo. Woda w nich pochodzi ze źródeł, jest pierwszej klasy czystości i ciepła jak w Morzu Śródziemnym - zapewniają turyści.

Stok narciarski w Niestachowie, na górze Otrocz - to idealne miejsce do zimowych szaleństw dla osób, które nie od razu mają odwagę porwać się na Zakopane. Na amatorów jazdy na nartach czekają tu cztery wyciągi narciarskie, oświetlane, naśnieżane i ratrakowane.

Mury obronne w Szydłowie – polskim Carcassonne

Czarnej. Stał się od niedawna jednym z centrów turystycznych regionu. Pałac jest piękny. Stoi w starym parku z platanami, wśród rozległych łąk nad rzeką Czarną, gdzie początek bierze Pogórze Szydłowskie. Jeszcze kilka lat temu trwał w kompletnej ruinie i zapomnieniu. Teraz zachwyca. Odnowiony, promieniujący niezwykle, różowym kolorem ścian, czeka na gości. Na terenie LGD możemy znaleźć jeszcze kilka obiektów pałacowo-dworskich. Jednym z nich jest **dwór obronny z 2-giej połowy XVI wieku w Gnojnie**.

W **Maleszowej** do dziś pozostały ruiny tajemniczego **zamku Krasieńskich**, który zburzono w XIX wieku. W skład zespołu dworskiego wchodzi: dwór, pozostałości parku dworskiego, ruiny stajni i powozowni z XVIII wieku, ruiny budynku gospodarczego, tzw. „kurnik” z początku XIX wieku, ruiny spichlerza i domu rybaka z XVIII wieku oraz magazyn gorzelni.

Pałac w Wiązownicy Kolonii, usytuowany pomiędzy porośniętym lasem wzgórzem a rzeką Kacanką. Sam budynek wywiera bardzo duże wrażenie ze względu na nietypową architekturę. Kilka kilometrów od Szydłowa znajduje się **pałac w Grabkach Dużych** nazywany „**harem**” lub „**pałacem tureckim**”. Został wybudowany w roku 1742 w stylu późnobarokowym, według projektu włoskiego architekta Franciszka Placidiego. Zleceniodawcą był ówczesny właściciel wsi Grabki, kasztelan małoski Stanisław Rupniewski, który właśnie powrócił do Polski po okresie 20 letniej niewoli tureckiej. Pragnął, by wybudowany obiekt przypominał mu Turcję i stąd orientalny charakter obiektu.

Kościół w Pierzchnicy

Ciekawym, rzadko spotykanym obiektem zabytkowym, jest zespół **piwnic na Górze Piwnicznej w Pierzchnicy**, liczący 83 piwnice wybudowane ok. 200 lat temu, które prawdopodobnie służyły jako magazyny produktów gorzelnianych. Warty odwiedzenia miejscem na naszym terenie jest **rynek w Chmielniku**. Układ architektoniczny rynku pochodzi z XIX wieku, kiedy to po pożarze z 1876 roku odbudowano miasto. Zabudowa rynku ma postać jedno- i dwukondygnacyjną. Niektóre kamienice posiadają sklepienia łukowe ze wspornikami. Spotykamy wśród nich zarówno kamienice mieszczańskie, jak również kamienice czynszowe. Na rynku znajduje się sympatyczne miejsce - **Stok narciarski w Niestachowie**.

Obszar naszego LGD cechuje bogata historia *kultury żydowskiej*. Spośród licznych bożnic, które znajdowały się na tym obszarze, po wojnie ocalały jedynie dwa obiekty tego typu. Są to **synagoga w Chmielniku oraz Szydłowie**. Choć nie pełnią już funkcji religijnych, to nadal odgrywają ważną rolę w życiu kulturalnym tego terenu. Synagoga w Chmielniku prawdopodobnie została wzniesiona w latach 1633-34. Do dziś zachowane sklepienie krzyżowe pochodzi z XIX-wiecznej przeróbki po pożarze. Jego dekorację stanowią sztukaterie. Dekoracja ścian utrzymać była w stylu rokokowym. Po planowanej renowacji obiektu znajdzie się tutaj **centrum kultury żydowskiej „Świętokrzyskie sztety”**. W **synagodze w Szydłowie** - w małym muzeum - można oglądać eksponaty związane z kulturą żydowską, w szczególności przedmioty i księgi religijne. Można także podziwiać 4-metrowy posąg Mojżesza trzymającego tablice z Dekalogiem oraz 18 płaskorzeźb w brązie, przedstawiających sceny ze Starego Testamentu autorstwa polskiego rzeźbiarza - prof. Gustawa Zemly.

Piotrkowice - Sanktuarium MB Loretaniskiej

Na terenie LGD znajdują się liczne zabytki *sakralnej (chrześcijańskiej)* - są to przede wszystkim zabytkowe kościoły, kapliczki, przydrożne krzyże, stare cmentarze. Wśród nich można wymienić m.in. **kościół parafialny pw. świętej Trójcy w Bogorii**, który należy do najcenniejszych zabytków architektury sakralnej diecezji sandomierskiej. Kolejnym godnym uwagi kościołem jest **kościółek św. Trójcy w Chmielniku**. Jest najstarszym zabytkiem Chmielnika, konsekrował go bp krakowski Bodzanta w 1354 roku. W 1552 roku został sprofanowany przez innowierców namówionych do tego przez Jana Oleśnickiego, dziedzica Chmielnika. Ludzie ci na wiele lat przejęli obiekt ten kościół w posiadanie. Bardziej okazałym obiektem tego typu w Chmielniku jest **kościół parafialny p.w. Niepokalanego poczęcia Najświętszej Marii Panny w Chmielniku**, którego budowę rozpoczął po 1730 roku Jerzy Ożarówski, oboźny koronny, za zgodą kardynała Jana Lipskiego, biskupa krakowskiego. Ukończył go zaś w 1783 roku Andrzej Moszczyński, wojewoda inowrocławski. Będąc na ziemi chmielnickiej warto odwiedzić **sanktuarium Matki Boskiej Loretaniskiej w Piotrkowicach**, powstałe w miejscu objawienia się w XVII w. Matki Bożej. Wędrując dalej natkniemy na swej drodze również piękny i stary **kościół pw. św. Jana Chrzciciela i Tekli w Gnojnie**. Kościół zbudowano na miejscu średniowiecznego grodziska. Kilka kilometrów dalej, w **Pierzchnicy**, możemy zobaczyć wzniesiony w stylu klasycystycznym **kościół parafialny pw. św. Małgorzaty**, który powstał w latach 1798-1800. W Daleszycach i Cisowie spotkać możemy się z dwoma ciekawymi obiektami sakralnymi, a mianowicie z **zespołem kościoła parafialnego pw. św. Michała Archanioła w Daleszycach** - XIII-wiecznym, murowanym kościołem, gruntownie przebudowanym w XVII wieku, dzwonnica z XIX wieku oraz przykościelnym cmentarzem. W ołtarzu głównym znajduje się słynący z łask obraz Matki Bożej z Dzieciątkiem z XVII wieku. Z drugim wspomnianym wcześniej kościołem, mianowicie **kościołem parafialnym p.w. św. Wojciecha w Cisowie**, wiąże się interesująca legenda, według której w budowie miał przeszkadzać sam diabeł. Miał on w nocy obracać w gruzy wszystko, co murarze zbudowali w dzień. Mieszkańcy długo nie wiedzieli, kto nie chce dopuścić do powstania świątyni. Postanowili w końcu wystawić strażę w nocy i przydybali sprawcę. Skrył się w zakamarkach budowanych murów, czekając na okazję do ucieczki. Mieszkańcy zamurowali go jednak w kryjówce i został tam na wieki. Jego budowę ukończono ostatecznie w 1816 roku. W znajdującym się nieopodal **Rakowie** możemy obejrzeć **sanktuarium Matki Bożej Cudownej Przemiany**. Sam kościół został wzniesiony w latach 1640-1645. Wybudowano go na miejscu zburzonego zboru arianiskiego i konsekrowano **pw. św. Trójcy**, której dogmatu nie uznawali Bracia Polscy. Wyposażenie wnętrza utrzymane w stylu późnobarokowym, szczyty się cudownym obrazem przedstawiającym Matkę Bożą z Dzieciątkiem Jezus adorowaną przez anioły, znajdującym się w ołtarzu głównym, ofiarowanym przez szlachcika Jakuba Promnickiego, sekretarza królewskiego. W leżącym nieopodal **Szumsku** znajduje się **kościół parafialny pw. świętego Stanisława Biskupa i Męczennika**, wybudowany na miejscu starego kościoła drewnianego w 1637 roku. Kościół został uroczystie poświęcony przez bpa M. Oborskiego w 1678 roku. Na terenie LGD godny uwagi jest jeszcze m.in. **kościół pw. św. Bartłomieja w Staszowie**. Pierwotnie drewniany, najprawdopodobniej spalony przez Tatarów w 1241 roku, następnie wzmiankowany w 1326 roku. Obecny został wzniesiony w 1-szej poł. XV wieku. Ostatnim kościołem, na który chcielibyśmy zwrócić Państwa uwagę, jest **kościół św. Władysława w Szydłowie**. Pierwsza wzmianka źródłowa o świątyni i parafii pochodzi z 1326 roku. W 1355 roku Kazimierz Wielki na miejscu poprzedniego, drewnianego wznosił kościół murowany z cegły, kryty dachówką.

Kościół w Rakowie

wie - w małym muzeum - można oglądać eksponaty związane z kulturą żydowską, w szczególności przedmioty i księgi religijne. Można także podziwiać 4-metrowy posąg Mojżesza trzymającego tablice z Dekalogiem oraz 18 płaskorzeźb w brązie, przedstawiających sceny ze Starego Testamentu autorstwa polskiego rzeźbiarza - prof. Gustawa Zemly.

Na terenie LGD znajdują się liczne zabytki *sakralnej (chrześcijańskiej)* - są to przede wszystkim zabytkowe kościoły, kapliczki, przydrożne krzyże, stare cmentarze. Wśród nich można wymienić m.in. **kościół parafialny pw. świętej Trójcy w Bogorii**, który należy do najcenniejszych zabytków

architektury sakralnej diecezji sandomierskiej. Kolejnym godnym uwagi kościołem jest **kościółek św. Trójcy w Chmielniku**. Jest najstarszym zabytkiem Chmielnika, konsekrował go bp krakowski Bodzanta w 1354 roku. W 1552 roku został sprofanowany przez innowierców namówionych do tego przez Jana Oleśnickiego, dziedzica Chmielnika. Ludzie ci na wiele lat przejęli obiekt ten kościół w posiadanie. Bardziej okazałym obiektem tego typu w Chmielniku jest **kościół parafialny p.w. Niepokalanego poczęcia Najświętszej Marii Panny w Chmielniku**, którego budowę rozpoczął po 1730 roku Jerzy Ożarówski, oboźny koronny, za zgodą kardynała Jana Lipskiego, biskupa krakowskiego. Ukończył go zaś w 1783 roku Andrzej Moszczyński, wojewoda inowrocławski. Będąc na ziemi chmielnickiej warto odwiedzić **sanktuarium Matki Boskiej Loretaniskiej w Piotrkowicach**, powstałe w miejscu objawienia się w XVII w. Matki Bożej. Wędrując dalej natkniemy na swej drodze również piękny i stary **kościół pw. św. Jana Chrzciciela i Tekli w Gnojnie**. Kościół zbudowano na miejscu średniowiecznego grodziska. Kilka kilometrów dalej, w **Pierzchnicy**, możemy zobaczyć wzniesiony w stylu klasycystycznym **kościół parafialny pw. św. Małgorzaty**, który powstał w latach 1798-1800. W Daleszycach i Cisowie spotkać możemy się z dwoma ciekawymi obiektami sakralnymi, a mianowicie z **zespołem kościoła parafialnego pw. św. Michała Archanioła w Daleszycach** - XIII-wiecznym, murowanym kościołem, gruntownie przebudowanym w XVII wieku, dzwonnica z XIX wieku oraz przykościelnym cmentarzem. W ołtarzu głównym znajduje się słynący z łask obraz Matki Bożej z Dzieciątkiem z XVII wieku. Z drugim wspomnianym wcześniej kościołem, mianowicie **kościołem parafialnym p.w. św. Wojciecha w Cisowie**, wiąże się interesująca legenda, według której w budowie miał przeszkadzać sam diabeł. Miał on w nocy obracać w gruzy wszystko, co murarze zbudowali w dzień. Mieszkańcy długo nie wiedzieli, kto nie chce dopuścić do powstania świątyni. Postanowili w końcu wystawić strażę w nocy i przydybali sprawcę. Skrył się w zakamarkach budowanych murów, czekając na okazję do ucieczki. Mieszkańcy zamurowali go jednak w kryjówce i został tam na wieki. Jego budowę ukończono ostatecznie w 1816 roku. W znajdującym się nieopodal **Rakowie** możemy obejrzeć **sanktuarium Matki Bożej Cudownej Przemiany**. Sam kościół został wzniesiony w latach 1640-1645. Wybudowano go na miejscu zburzonego zboru arianiskiego i konsekrowano **pw. św. Trójcy**, której dogmatu nie uznawali Bracia Polscy. Wyposażenie wnętrza utrzymane w stylu późnobarokowym, szczyty się cudownym obrazem przedstawiającym Matkę Bożą z Dzieciątkiem Jezus adorowaną przez anioły, znajdującym się w ołtarzu głównym, ofiarowanym przez szlachcika Jakuba Promnickiego, sekretarza królewskiego. W leżącym nieopodal **Szumsku** znajduje się **kościół parafialny pw. świętego Stanisława Biskupa i Męczennika**, wybudowany na miejscu starego kościoła drewnianego w 1637 roku. Kościół został uroczystie poświęcony przez bpa M. Oborskiego w 1678 roku. Na terenie LGD godny uwagi jest jeszcze m.in. **kościół pw. św. Bartłomieja w Staszowie**. Pierwotnie drewniany, najprawdopodobniej spalony przez Tatarów w 1241 roku, następnie wzmiankowany w 1326 roku. Obecny został wzniesiony w 1-szej poł. XV wieku. Ostatnim kościołem, na który chcielibyśmy zwrócić Państwa uwagę, jest **kościół św. Władysława w Szydłowie**. Pierwsza wzmianka źródłowa o świątyni i parafii pochodzi z 1326 roku. W 1355 roku Kazimierz Wielki na miejscu poprzedniego, drewnianego wznosił kościół murowany z cegły, kryty dachówką.

Zespół pałacowy w Kurozwękach

tu znajduje się plac zabaw dla dzieci zlokalizowany wśród zieleni, istnieje możliwość aktywnego spędzania czasu (paintball, jeźdźdźnia linowa, jazda konna itp.). Nieopodal atrakcją jest labirynt w kukurydzy oraz poszukiwanie skarbu w zamkowych lochach. W sezonie letnim szereg imprez plenerowych, m.in. Dziki Zachód w Kurozwękach.

Turystyka aktywna Folwark konny „Białe Ługi”

Wycieczka konna w opcjach od dwóch do ośmiu dni z noclegami oraz miejscami postojowymi w znanych gospodarstwach agroturystycznych obsługujących grupy jeździeckie. Szlak przebiega przez najatrakcyjniejsze turystycznie i krajoobrazowo rejonu LGD „Białe Ługi”.

Propozycja weekendu na terenie działania LGD

Ciekawą propozycją pobytu na naszym terenie jest zintegrowana oferta gospodarstw agroturystycznych. Jako jedyni w regionie posiadamy ofertę agroturystyki dla zorganizowanych grup, takich jak: szkoły, zakłady pracy, organizacje itp. Nasza propozycja to dziesięć zintegrowanych Obszarów Agroturystycznych (ZOA), z których każdy może zaoferować wypoczynek dla minimum 50 turystów (ilość osób mieszczącą się w standardowym autokarze). Nasze gospodarstwa znajdują się w najatrakcyjniejszych miejscach regionu: Korzennie, Śladowie Małym, Cisowie, Rembowie, Korytnicy, Kotoszowie, Daleszycach, Nowej Hucie, Pierzchnicy i Podmarzyszu.

W ramach oferty proponujemy wyżywienie i noclegi w gospodarstwach agroturystycznych, warsztaty tematyczne, wycieczki do atrakcyjnych miejsc (piesze i autokarowe), zajęcia i gry terenowe oraz wycieczki z „klimatem”. Podczas pobytu u nas zaspokoimy oczekiwania najbardziej wymagających turystów.

Stok narciarski w Niestachowie

Oferta Zielona szkoła

dzień 1: przyjazd – zakwaterowanie – obiad – warsztaty tematyczne: kulinarne lub rękodzielnicze – kolacja – dyskoteka;

dzień 2: śniadanie – wycieczka autokarowa Szydłów - Kurozwęki - Ujazd – obiadowa kolacja;

dzień 3: śniadanie – zajęcia i gry terenowe – obiad – zajęcia terenowe c.d. – ognisko pożegnalne;

dzień 4: śniadanie – wycieczka piesza – obiad – wykwaterowanie – wyjazd. Cena od osoby **450 zł** (cena zawiera: noclegi w gospodarstwach agroturystycznych, pełne wyżywienie, opłaty przewodnika, opłaty za atrakcje turystyczne, zajęcia terenowe, warsztaty, ubezpieczenie).

Turniej rycerski w Szydłowie

Uwaga: kalkulacja dla 40 osób + 2 miejsca gratis. Cena nie obejmuje dojazdu do miejsca pobytu. Ceny mogą ulec niewielkiej zmianie ze względu na rodzaj wybranego programu pobytu.

Weekend integracyjny
dzień 1 (piątek): przyjazd – zakwaterowanie – kolacja integracyjna z klimatem;

dzień 2 (sobota): śniadanie – wycieczka autokarowa Szydłów - Kurozwęki - Ujazd – obiad – warsztaty tematyczne: kulinarne lub rękodzielnicze – kolacja/ognisko;

Dzień 3 (niedziela): śniadanie – zajęcia i gry terenowe – obiad – wykwaterowanie – wyjazd. Cena od osoby **300 zł** (cena zawiera: noclegi w gospodarstwach agroturystycznych; pełne wyżywienie; opłaty przewodnika, opłaty za atrakcje turystyczne; zajęcia i gry terenowe, warsztaty, ubezpieczenie).

Uwaga: kalkulacja dla 50 osób. Cena nie obejmuje dojazdu do miejsca pobytu. Ceny mogą ulec niewielkiej zmianie ze względu na rodzaj wybranego programu pobytu.

• Produkty lokalne

Śmiało można powiedzieć, że teren Lokalnej Grupy Działania „Białe Ługi” to swoiste zagłębie smaków. Spróbujemy tu potraw wywodzących się zarówno z kuchni staropolskiej, jak i tradycyjnej kuchni żydowskiej. Potrawą, która łączy obie te kuchnie jest **Dzienie rakowskie**. Kolejnym przysmakiem charakterystycznym dla Rakowa jest **gęś pieczona** - jej smak jest niezmienny od lat 30. XX wieku i nie popsuły go nawet „chude” lata PRL-u. Równie smaczną gęś zjemy w Chmielniku, gdzie spotkamy wiele potraw żydowskich, w tym tradycyjnego **karpia**. Okoliczne stawy w Śladowie Małym i Maleszowej słyną z hodowli najlepszej jakości ryb. Stąd już blisko do Podmarzysza, gdzie możemy skosztować **Parzybrody świętokrzyskiej**, potrawy jakże prostej, a pieczącej najdelikatniejsze podniebienia. Każde smaczne danie dobrze jest czymś podlać... **Śliwowica szydlowska** to trunek wytwarzany przez okolicznych gospodarzy tradycyjnymi metodami ze **śliwek szydlowskich**, którego trzeba koniecznie spróbować. Charakterystyczne tylko dla Szydłowa są **śliwki suszone „na laskach”** w tradycyjnych wędzarkach, bez których nie

Święto Śliwki w Szydłowie

obejdzie się obowiązkowa w tych okolicach wigilijna potrawa – **kasza jęczmien-na ze śliwkami**. Będąc w okolicy koniecznie musimy spróbować pasztetu kurozwęckiego z kwaśnej kapusty, wytwarzanego według przepisu pałacowej kuchni oraz wymienionego salcesonu kurozwęckiego. Tuż obok, w Jasieniu, spotkamy się z produktami z pszenicy orkiszowej - mąką orkiszową i - tradycyjnie pieczonym z niej w domowym piecu - chlebem oraz kawą zbożową. Ziemia staszowska słynie ze swoich wyrobów masarskich. Niezapomnianych doznań smakowych dostarcza m.in. prosiak Stefanek dziadka Michała. Oprócz produktów żywnościowych teren ten słynie z rękodzieła ludowego. Jednym z przykładów są tzw. „cudaki Korników”- wystrugane z koślawych gałęzi i korzeni, wikliny i huby. Pięknym urzeka-patchworkowe narzuty i poduszki oraz mateczki - zakłete w surowym kawałku drewna wizerunki Maryi, Bożej Matki. Haftowane serwety, stroiki, ozdoby świąteczne, bibułkowe bukiety okolicznościowe wytwarzane są przez koła gospodyń wiejskich z całego obszaru LGD. Na szczególną uwagę zasługują ozdoby świąteczne wykonywane z mchu – mszoki.